

**ЄВРОПА
БЕЗ БАР'ЄРІВ**
громадська організація

ІНТЕГРОВАНЕ УПРАВЛІННЯ КОРДОНАМИ

огляд медіа-простору

січень 2024

Проект «Підтримка ЄС у зміцненні інтегрованого управління кордонами в Україні-Стійкість (EU4IBM-Стійкість)» фінансується Європейським Союзом та впроваджується Міжнародним центром розвитку міграційної політики (ICMPD).
<https://ibm.in.ua/>

З М І С Т

Резюме	4
Рух осіб і товарів	5
Блокада	5
Інфраструктура.....	6
Нові ініціативи та пілоти	7
Міжнародна співпраця	7

Резюме

У січні 2024 року суб'єкти управління кордонами та користувачі кордону переважно підбивали підсумки 2023 року та будували плани на майбутнє.

Рекордним став 2023 рік для портів Дунаю. За рік через порти Дунаю пройшло понад 29 мільйонів тонн вантажів. Це приріст у майже 6 разів порівняно з довоєнним періодом.

У 2023 році українські перевізники виконали 362 тисячі вантажних автомобільних перевезень до Польщі із яких 68 тисяч – це перевезення палива та ще близько 15 тисяч – перевезення гуманітарних вантажів.

У 2023 році Укрзалізниця на власних потужностях збудувала рекордні 528 вантажних вагонів,

Протягом 2023 року була забезпечена передача від Державної митної служби до Агентства відновлення 23 пунктів пропуску. Розбудова кордону та прикордонної інфраструктури є одним з пріоритетів на 2024 рік.

Зокрема, у січні тривав ремонт мосту через канал Кофа на автодорозі Т-16-07 Ізмаїл-Кілія-Вилкове, який поєднає експортні потужності Ізмаїльського та Кілійського портів. Закінчити ремонтні роботи планують до кінця 2024 року.

Також українська влада повідомила про запуск спільного контролю на залізничному пункті пропуску Кучурган-Новосавицьке. З початком вторгнення цей пункті пропуску на кордоні з самопроголошеним Придністров'ям було закрито указом Кабміну. Запуск спільного контролю на території України, в якому беруть участь і українські, і молдовські служби, дозволив відкрити ще один транзитний напрямок через кордон

Рух осіб і товарів

Перетин кордону людьми у січні 2024 загалом зберігав характер приблизної рівності кількості в'їздів і виїздів або незначної переваги виїздів. Наприклад, за останній тиждень січня перетини на виїзд за тиждень перевищили перетини на в'їзд на 9 тис., тоді як тижнем раніше вони були приблизно однаковими¹.

У 2023 році Укрзалізниця на 33% наростила обсяги вантажних перевезень у напрямку портів Дунаю, зокрема транзитом через Молдову та Румунію. Через сухопутні переходи перевезено всього 34,4 мільйона тонн вантажів². Рекордним став 2023 рік для портів Дунаю. За рік через порти Дунаю пройшло понад 29 мільйонів тонн вантажів. Це приріст у майже 6 разів порівняно з довоєнним періодом³.

У 2023 році українські перевізники виконали 362 тисячі вантажних автомобільних перевезень до Польщі із яких 68 тисяч – це перевезення палива та ще близько 15 тисяч – перевезення гуманітарних вантажів.

Таким чином, кількість саме комерційних перевезень становить 280 тисяч за минулий, 2023 рік. Для порівняння, у 2021 році українські водії виконали 229 тисяч перевезень до Польщі, у 2022 – 307 тисяч. Саме претензії польських перевізників щодо впливу української галузі на польський ринок стали причиною блокади кордону з листопада 2023 року по січень 2024 року⁴.

Блокада

У січні 2024 року відбулося кілька хвиль блокування пунктів пропуску на кордоні з Польщею та Румунією.

Так, з 13 по 21 січня у різні дні румунські фермери блокували пункти пропуску "Порубне", "Красноільськ" і "Дякове"⁵.

З 4 січня польські фермери блокували ПП Шегині⁶. Польські перевізники продовжували блокаду кількох пунктів пропуску до 16 січня⁷.

1 <https://interfax.com.ua/news/general/963241.html>

2 <https://mtu.gov.ua/news/35146.html>

3 <https://mtu.gov.ua/news/35124.html>

4 <https://mtu.gov.ua/news/35138.html>

5 <https://latifundist.com/novosti/63598-fermeri-zavershili-blokadu-punktu-propusku-halmeu-dyakove>

6 <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/sogodni-4-sichnia-o-9-00-polski-fermeri-ponovili-blokuvannia-kpp-medika-shegini-1439>

7 <https://dpsu.gov.ua/ua/news/ruh-vantazhivok-vidnovleno-polski-perevizniki-zavershili-blokuvannya-pered-punktami-propusku-krakivec-ta-rava-ruska/>

У січні було підписано угоду між Міністерством інфраструктури Польщі та польськими протестувальниками для розблокування кордону, а саме трьох пунктів пропуску: «Дорогуськ – Ягодин», «Гребенне – Рава-Руська» та «Корчова – Краківець».

Українська сторона зобов'язалася виконати три пункти:

- Створення окремого пасу в онлайн-черзі для порожніх вантажівок на «Ягодин – Дорогуськ». Технічно ця можливість доступна, як тільки буде відновлено стабільний рух на пункті пропуску, буде оцінена ефективність такого рішення.
- Відкриття пункту пропуску «Угринів – Долгобичув» для порожніх вантажівок.
- Початок пілотного проєкту на пункті пропуску «Нижанковичі – Мальховіце» без реєстрації в електронній черзі перетину кордону⁸.

Станом на 22 січня після призупинення блокади 17 січня трьох пунктів пропуску «Дорогуськ – Ягодин», «Гребенне – Рава-Руська» та «Корчова – Краківець» до Польщі виїхало майже 5 тисяч вантажівок. Найбільший пункт пропуску «Ягодин» відновив свою пропускну спроможність на рівні 600 вантажівок на добу.

Інфраструктура

У 2023 році Укрзалізниця на власних потужностях збудувала рекордні 528 вантажних вагонів, повідомили в Міністерстві інфраструктури. Також було збудовано зерновоз, який оптимально пристосований для перевезень коліями 1520 (українська) та 1435 (європейська) міліметрів⁹.

У січні тривав ремонт мосту через канал Кофа на автодорозі Т-16-07 Ізмаїл-Кілія-Вилкове, який поєднає експортні потужності Ізмаїльського та Кілійського портів. Закінчити ремонтні роботи планують до кінця 2024 року¹⁰.

Польський бізнес може долучитися на умовах концесії до будівництва автобану Краковець-Львів-Броди-Рівне, який продовжить найдовшу польську автомагістраль А4, яка є частиною пан'європейського коридору Е40¹¹.

Міністерство інфраструктури підбило підсумки 2023 року. Зокрема, була сформована Стратегія розбудови прикордонної інфраструктури до 2030 року

8 <https://mtu.gov.ua/news/35144.html>

9 <https://mtu.gov.ua/news/35193.html>

10 <https://mtu.gov.ua/news/35177.html>

11 <https://mtu.gov.ua/news/35173.html>

та забезпечена передача від Державної митної служби до Агентства відновлення 23 пунктів пропуску. Також було погоджено створення «Зеленого коридору» між «Рені – Джурджюлешти – Галац» та розпочато ремонт пункту пропуску «Рені» для запуску спільного контролю. Розбудова кордону є пріоритетом роботи на 2024 рік¹².

Нові ініціативи та пілоти

29 січня Держмитслужба розпочала рекомендаційно-технічний пілотний проєкт щодо здійснення пост-митного контролю, метою якого є перевірка інформації, зазначеної в митній декларації, та поданих документів. Пост-митний контроль не є документальною перевіркою дотримання вимог законодавства України з питань митної справи. Податкові повідомлення-рішення за результатами проведення пост-митного контролю не виносяться.

Водночас результати пост-митного контролю враховуються системою управління ризиками та під час відбору підприємств для проведення документальних перевірок у подальшому¹³.

У 2023 році відбулося розширення застосування системи спільного транзиту NCTS та залучення підприємств для надання авторизації на застосування транзитних спрощень відповідно до Конвенції. За 2023 рік здійснено оцінку відповідності 57 підприємств та надано 182 авторизації на застосування транзитних спрощень¹⁴.

Міжнародна співпраця

Під час візиту в Україну польського прем'єра Дональда Туска українська сторона анонсувала проєкт оновленої Угоди про спільний контроль, а також обговорення спільних планів на створення чотирьох додаткових пунктів перетину кордону на додачу до наявних чотирнадцяти¹⁵.

12 січня українська влада повідомила про запуск спільного контролю на залізничному пункті пропуску Кучурган-Новосавицьке. З початком вторгнення цей пункт пропуску на кордоні з самопроголошеним Придністров'ям було закрито указом Кабміну. Запуск спільного контролю на

12 <https://mtu.gov.ua/news/35100.html>

13 <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/derzhmitsluzhba-rozpochala-pilotnii-proiekt-shchodo-zdiisnennia-post-mitnogo-kontroliu-1457>

14 <https://customs.gov.ua/news/ncts-26/post/pidsumki-mitnogo-bezvizu-2023-41-tisiacha-oformlenikh-tranzitnikh-deklaratsii-ta-182-avtorizatsiyi-na-zastosuvannia-tranzitnikh-sproshchen-1440>

15 <https://mtu.gov.ua/news/35173.html>

території України, в якому беруть участь і українські, і молдовські служби, дозволив відкрити ще один транзитний напрямок через кордон¹⁶.

Питання розвитку кримінального аналізу у ДПСУ на шляху вступу України до ЄС та під час ведення воєнних дій обговорювали під час зустрічі ДПСУ з представниками Місії регіонального програмного офісу в Україні Міжнародної програми підвищення кваліфікації для органів кримінального розслідування (ICITAP) Міністерства юстиції США¹⁷. Також у січні було проведено зістрі між Першим заступником Голови ДПСУ та представниками Відділу з правоохоронних питань (INL) Посольства США в Україні¹⁸.

Тренінг за темою «Протидія дезінформаційним кампаніям» та практичний семінар «Створення візуального контенту» відбувся у січні в Одесі. Організувало заходи регіональне представництво Консультативної місії ЄС (КМЄС). На навчання були запрошені офіцери та працівники комунікаційних підрозділів ДПСУ, ОСУВ "Одеса", НПУ, СБУ, ДБР, ДМСУ, НАБУ та прокуратури з Одеської, Миколаївської та Херсонської областей¹⁹.

16 <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3812166-ukraina-ta-moldova-zapustili-spilnij-kontrol-u-zaliznicnomu-punkti-propusku.html>

17 <https://dpsu.gov.ua/ua/news/prikordonniki-ta-predstavniki-isitar-v-ukraini-obgovorili-pitannya-diyalnosti-pidrozdiliv-kriminalnogo-analizu/>

18 <https://dpsu.gov.ua/ua/news/pershij-zastupnik-golovi-derzhavnoi-prikordonnoi-sluzhbi-ukraini-proviv-zustrich-z-direktorom-viddilul-inl-posolstva-ssha-v-ukraini/>

19 <https://dpsu.gov.ua/ua/news/prikordonniki-pidvishchuvali-mediagramotnist-ta-navchalisya-protidiyati-dezinformaciynim-kampaniyam/>